SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2276

av Louise Minnhagen (L)

Ett starkare hemvärn genom bättre organisation

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att utreda förutsättningarna för att organisera hemvärnets bataljoner i hemvärnsbrigader med gemensam ledning och stödfunktioner och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges medlemskap i Nato och det försämrade säkerhetsläget ställer nya krav på Hemvärnet. Skyddet av samhällsviktig infrastruktur, militära anläggningar och alliansens transporter kräver en organisation med effektiv ledning, modern teknik och god förmåga till samverkan.

Hemvärnets 40 bataljoner är i dag knutna till militärregionerna, som samtidigt ansvarar för bland annat territoriell ledning, värdlandsstöd och samordning med det civila försvaret. Det innebär en omfattande ledningsbörda som riskerar att begränsa möjligheterna att samordna och utveckla Hemvärnets förmåga.

Hemvärnets styrka ligger i det frivilliga engagemanget, den lokala förankringen och personalens breda kompetens. Många hemvärnssoldater har värdefulla civila yrkeskunskaper inom exempelvis teknik, sjukvård, logistik och kommunikation. Andra

har tidigare tjänstgjort inom Försvarsmakten. Denna kompetens skulle kunna tas till vara bättre.

Genom att organisera bataljonerna i hemvärnsbrigader, med normalt tre till fyra bataljoner under gemensam ledning, kan militärregionerna avlastas samtidigt som Hemvärnets operativa förmåga stärks. Gemensamma stödfunktioner skulle kunna utveckla förmågan inom bland annat drönarteknik, underrättelser, samband och logistik. En brigadorganisation skulle också skapa fler utvecklingsmöjligheter för personalen och bidra till att behålla erfaren kompetens.

Brigadstaber och stödfunktioner bör i stor utsträckning kunna bemannas med personal på hemvärnsavtal. De frivilliga försvarsorganisationerna bör samtidigt ges möjlighet att ta ett större ansvar för utbildning och övning. Det skulle kunna frigöra resurser inom Försvarsmakten och stärka den frivilliga försvarsverksamheten.

Försvarsbeslutet 2025–2030 innebär redan betydande satsningar på Hemvärnet. Det finns dock skäl att särskilt pröva om en brigadorganisation kan ge ytterligare fördelar. Regeringen bör därför ge Försvarsmakten i uppdrag att utreda förutsättningarna för en sådan organisation, med hänsyn till operativa behov, kostnader, ansvarsfördelning och Hemvärnets lokala förankring.

Målet är ett modernt och effektivt hemvärn som tar till vara människors kompetens och står väl rustat att försvara Sverige tillsammans med våra allierade.

Louise Minnhagen (L)